

/Öylene kadarki yayın/

TÜRKİYE SESİ RADYOSU

29.3.1983 Salı
.../.../.....

GÜNLÜK YAYIN AYNASI

HABERLER

Yazan: N./Spk: N./D.

- 1- Türkmən'in Suriye gezisi sürüyor
- 2- Seçim yasasının hazırlanmasına başlanıyor
- 3- Basın Kanunu ktasarısının hazırlıklarına başlandı
- 4- Regin yönetiminin Tarım Bakanı Blak yarın Türkiye'ye geliyor
- 5- Türkiye ile Ortak Pazar arasında ilişkilerin giderek gerginleştiği
- 6- bildiriliyor
- 7- Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Kaya Kılıçturgay, "tedavi edici
- 8- hizmetler ,vatandaşın ödeme gücü ölçüsünde sunulacaktır" dedi
- 9- Sağlık-İş Sendikasının Ankara'da yapılan başkanlar kurulu toplantı-
- 10- sında, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının kadro ve personel
- 11- politikası eleştirildi
- 12- Regin'in 23 Mart günlü televizyon konuşmasına karşı tepkiler
- 13- artıyor: Amerikalı senatör Harld; Senatör Daniel İnouy; Meseçüsets
- 14- Teknoloji Enstitüsü öğretim üyelerinden Prof.Vayskopf; "Nü-York Taynas"
- 15- "Deyli Vorld; "Gardiyan"; "Frankfurter Rundşau";

F.Alm. SPD gençlik örgütü YUZOS'ların Kongresinde kabul edilen beşged

YORUM:

Yazan: Öm. Spk: Öm.

Bağlığı : Vaşington'un askersel stratejisinde Türkiye
Konusu :

YAZILAR :

Bağlığı : Yaşayan sosyalizm programında: "Komşu Bulgaristan'ın gelişme
Konusu : yolu", " Ortak Pazar ülkelerinin son toplantıları ve

YAZILAR:

sonuçları" (Erc.) Spk: Tah ve Ays.

YAZILAR:

Bağlığı : SBKP MK Genel sekreteri Y.Andropov'un "Pravda"nın soruları
Konusu : yanıtı (Eng.) Spk: Nec ve Den.

SBKP MK GENEL SEKRETERİ YURİ ANDROPOF'UN PRAVDA GAZETESİNE
YANITLARI

A-- D.D., 27 Mart 1983 günlü Pravda gazetesi, SBKP MK Genel Sekreteri Yuri (Vladimiroviç) Andropov (yeldaş) ile yaptığı bir röportaja yayınladı. ~~Andropov~~ Andropov (yeldaş), Pravda'nın, ABD Başkanı Regin'in 23 Mart günlü konuşmasını nasıl değerlendirdiği sorusuna, şu yanıtı verdi:

B--Sen zamanlarda Vaşington'dan ,yalnız ve yalnızca askersel hazırlıklara, askersel programlara ve yeni silah türlerinin geliştirilmesine ilişkin bir konuşmalar seli akıyor. Başkan bu sefer de aynı konu üzerinde konuştu. Adı geçen konuşmayla, ABD başkanı, ülkesindeki yönetimin saldırgan politikasına karşı çıkanlara yatıştırmak istiyor. Amerikalıların, bu açıklamayı nasıl değerlendirdikleri, kuşkusuz onların işidir. Ama başkanın konuştuğu, yalnızca Amerikalıların ilgilendirmiyor.

A--Andropov yeldaş, Regin yönetiminin dünya hegemonyası peşinde keştuğu nu belirttikten sonra, Sovyetler Birliği'ne yönelik karalamaların her türlü devlet ilişkileri normlarını ^{alt üst ettiğini} ~~açıkladı~~ belirtti. ~~Sovyet~~ Birleşik Amerika'nın kendi kapısı önünde bile SSCB'den daha zayıf olduğu biçimindeki ^{gülmeye} ~~iddiaları~~ ^{yanıtladı} ele aldı. Sovyetler Birliği'nin ^{zamanla olursak} ~~silahlarına~~, güvenlik önlemleri aldığı, ^{ny} ~~ülkesine savunmasını~~ (güçlendirmesinin nedeninin, tümüyle, emperyalizmin Sovyet ülkesi çevresinde ^{dekl} ~~zaten~~ askersel hazırlıklar olduğunu vurguladı. Şöyle dedi:

B-- Ulaşılan askersel eşitlik, ABD'nin elinden, ~~bir~~ nükleer şantajla boyun eğdirme elanağını almıştır. Bu eşitlik, barışın güvenilir bir güvencesidir ve biz, bunu sürdürmek için elimizden geleni ^{ya} yapacağız.

^{bize} A-- Andropov, 20 yıldır Amerikan yönetiminin elini kolunu bağlayıp oturduğu yolundaki Regin'in iddiasının gülünç olduğunu söyledikten sonra, Birleşik Amerika'nın ²⁰ ~~son~~ yıllardaki askersel hazırlıklarını sıraladı. Amerikan yönetiminin Sovyet barış önerilerine kulaklarını

V tıkaadığını vurguladı.Yeni silahlanma hazırlıkları sonucunda,Amerikan denizaltılarından atılan füzelerin aynı anda 14 hedefe vurabilecek duruma getirildiğine,her bir denizaltıda bu tür silahlardan 16'sar adet bulunduğuna dikkat çekti.Regin'in(hakkında konuştuğu) süre içinde ABD'nin nükleer vuruş kapasitesinin iki buçuk kat artırıldığına değinen Andrepef,Birleşik Amerika'nın Avrupa'daki nükleer silahlarını da üç kat artırdığını kaydetti. Şöyle dedi:

B-- Regin,Amerikan erta menzilli roketlerinin kelimenin tam anlamıyla bizim kapımızın önünde olacağını sessizlikle geçiştirmek istiyor. Bu açıdan,bu roketlerle,ABD topraklarındaki stratejik silahlar arasında hiçbir fark yoktur.Bu,yalnızca Avrupa için de geçerli değildir. SSCB'nin etrafı,yüzlerce Amerikan nükleer silahı ~~kenumlandırılmış~~ kenumlandırılmıştır ve bunlar bir nükleer vuruş için hazır duruma getirilmiştir.Pentagon,resmi açıklamalarında ,bunların sayısını kat kat artıracığını söylüyor.Yalnızca ~~kısa~~ uzak menzilli Krug2 füzelerinden misayillerden 12 binin üzerinde yerleştirileceğinden söz ediliyor.

A--Regin'in başka bir ülkedeki sivil bir havaalanını"Sevyet tehdidi" gibi göstermesine değinen Andrepef yoldaş,(Amerikadan enbinlerce kilometre uzaklıkta) yüzlerce piston,tekl nükleer silahlarla yüklü uçakların fotoğraflarını neden göstermediğini serdu.Andrepef yoldaş,"Sevyet tehdidi" yalanlarının hiç kimseyi yanıltmaması gerektiğini belirtti.Ülkesinin her zamanki gibi,nükleer silahların indirimine hazır olduğunu esitlik ilkesi temeli üzerinde vurguladı.SALT-II anlaşmasını baltalayanların "barış havarisi" olarak ortaya çıkmalarının olanaksızlığı üzerinde durduktan sonra,NATO'lu bağlaşıklarıyla birlikte Amerikan hükümetinin tüm Sevvet barış önerilerini geri çevirdiğini anımsattı.Vaşington yönetiminin kullandığı araçların devletler arası ilişkilerde ~~bağdaşmamaktadır~~ bağdaşmamaktadır.

8--Pravda gazetesinin Regin'in yeni bir savunma konsepti geliştirdiği iddialarının gerçekte ne anlama geldiği sorusunu SBKP MK Genel Sekreteri şöyle yanıtladı:

B-- İlk bakışta bu gelişmeleri bilmeyen insanlara cazip gelebilir. Bu, yalnızca bu konularla ilgisi bulunmayan insanlar için geçerlidir. Gerçekte ise bu, ABD'nin saldırı silahlarının tamamlanması, üstelik ilk nükleer vuruş kapasitesinin mükümmelleştirilmesi demektir. *Sözü edilen* koşullarda *bu* karşı tarafın roketlerini yok etme *elverişini* elde tutmak, Sovyetler Birliği'ni Amerikanın nükleer tehdidi karşısında *birakarak* silahsızlandırmak anlamına gelmektedir.

A-- Andrepef yoldaş, Birleşik Amerika ile Sovyetler Birliği'nin stratejik saldırı silahları ile stratejik savunma silahlarının eşit değerlendirilmesi yönündeki ortak görüşlerine işaret ettikten sonra, 1972 yılında iki ülkenin bu konuyu içeren bir anlaşma imzaladıklarını anımsattı. Nükleer silahların her bir türünün azaltılmasının birlikte alınması gerektiğini vurguladı. Regin yönetiminin şimdi, bundan da ayrıldığına işaret etti.

Pravda gazetesinin, ABD Başkanının konuşmasından ne gibi bir sonuç çıkardığına ilişkin sorusuna da Andrepef yoldaş, şu yanıtı verdi:

B--Şu andaki Amerikan yönetimi, hâlâ çok tehlikeli bir yolda yürüyor. Savaş-barış konularında böyle *bir* hafiflik *ve* ~~bir hafiflik~~ davranışlar *niye* SSCB karşısında askersel üstünlük sağlamaya yönelik her türlü çaba *başlamıştır*. Sovyetler Birliği hiçbir zaman buna izin vermeyecektir ve tehlikeye karşı silahsız durmayacaktır. *Washington* ~~Vaşington~~da bu kesinlikle kavranmalıdır. *Spekelli* ~~Sıra dışı~~ nükleer bir savaş en iyi biçimde nasıl kazanılır umuduna dayalı yeni almasıklar üretmeye son vermek gerekir. Bu, yalnızca sorumsuzluk değil, aynı zamanda çılgınlıktır.

A-- SBKP MK Genel Sekreteri Andrepef, söz konusu elanın yalnızca Sovyetler Birliği olmadığını, Regin'in Avrupa ülkelerini de nükleer rehinelere gibi gördüğünü vurguladıktan sonra, Vaşington'un davranışlarının tüm dünyayı tehdit ettiğini belirtti. Şöyle dedi:

B-- Bugün tüm çabalar, nükleer bir felaketin önlenmesine yöneltilmelidir.
Biz, Birleşik Amerika'yı derhal bu yola çağırıyoruz.

— 1 —

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"TKP'nin Sesi"

29.3.1983 Erc.

YAŞAYAN SOSYALİZM

Şimdi arkadaşımız Nuri Erdem'in hazırlediği programı sunuyoruz.

DD-Bu yayınlımızda "Komşu Bulgaristan'ın gelişme yolu", "Ortak Pazar ülkelerinin son toplantıları ve sonuçları" ~~ve "Sovyetler Birliği'nde~~ ~~meden beru hattı kuruluyor~~ başlıklı yazılar dinliyeceksiniz.

TÜSTAY
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARKASTURMA YAKFI

A

a Türkiye ile Bulgaristan arasında ticaret ilişkilerini geliştirmeyi öngören görüşmeler yapıldı. İşletilmesi, Bulgaristan'ın Türkiye'ye ihracatını artırılmasını, Türkiye'nin Bulgaristan'a ihracatını artırılması ve iki ülkenin inşaat ve madencilikte gösterecek ortak şirketler kurması kararlaştırıldı. Türkiye'den Bulgaristan'a yapılacak büyük bakımından 7 kat, nüfus bakımından 10 kat artmıştır. Bu durumun bir sonucu olarak Türkiye'nin Bulgaristan'a yardım edebilecek durumda gelmiştir.

xx
 he is the only one

İkinci Dünya Savaşı arifesinde Amerikan "Nüsvik" dergisi (şunları yazmıştı: "Bulgaristan, 10 mil kadar kaldırımlı yolu olan, ürettiği elektrik enerjisi New York'un Tayms Skver'indeki reklam ışıkları için bile

yetmiyecek bir ülkedir. Köylüleri 30 yaşında ~~yaş~~lanıyorlar. Çocukları otomobil görmemiş, radyo dinlememiştir." Yine o yıllarda bir Avusturyalı gazeteci de şunları yazmıştı: "Şu küçük ve güzel ülkenin geleceğine inanmak istiyorum, ama inanamıyorum. O, bu acı yazgısından hiçbir zaman kurtulamaz."

Ve aradan 40 küsur yıl sonra yine Amerikalı tanınmış bir gazeteci bu yılın Ocak ayında Robert Leyvis günlük "Post" gazetesinde ~~şunları yazıyordu~~ yayınladığı bir dizi yazıda Bulgaristan'ın ekonomik gelişmesi ve özellikle ~~tarım~~ tarım alanında kişi başına düşen üretim bakımından Amerika Birleşik Devletleri'nden ileri geldiğini belirtti.

DD, Bu kadar kısa bir süre içinde böylesine geri kalmış bir tarım ülkesi nasıl bir gelişme yolu izleyerek şimdi gelişmiş bir endüstri-tarım ülkesi olmuştur ?

Komşu Bulgaristan halkı 1944 Eylülünde gerçekleştirdiği sosyalist devrimden sonra, ülkede insanın insanı sömürmesine son verilmiş, üretim araçları tüm halkınⁿ mülkiyeti haline getirilmiş, planlı bir ekonomik gelişme yoluna koyulmuştur. Bu yoldan yürüyerek bugünkü gelişme düzeyine ulaşmıştır. Bu gelişmede diğer sosyalist ülkelerin ve özellikle Sovyetler Birliği'nin büyük yardımı olmuştur. İkinci Dünya Savaşından sonra Sovyetler Birliği, 1920'lerde Türkiye halkının ulusal kurtuluş savaşı verdiği yıllarda ve bundan sonra ülkemize yaptığı ~~xx~~ büyük yardım gibi, Bulgaristan'a da çok önemli yardımlarda bulunmuştur. İki ülke arasında 18 Mart 1948'de imzalanan ve şimdi 35. yıldönümü kutlanan Dostluk ve İşbirliği Antlaşması bu yönde olağanüstü büyük rol oynamıştır.

Ve bir zamanlar 10 mil kadar kaldırımli yolu olan Bulgaristan'ın şimdi 32 bin kilometre geniş, modern yolu vardır. Elektrik enerjisinin

aydınlatmadığı bir evcik yoktur. Elektrik enerjisi endüstri ve tarım alanlarında da geniş olarak kullanılan bir üretici güç olmuştur. Bulgaristan elektrik enerjisi bakımından kendi gereksinimlerini karşıladıktan başka Türkiye'ye, Yunanistan'a ve Yugoslavya'ya da elektrik enerjisi sağlamaktadır. Bu küçük Bulgaristan bugün kişi başına düşen elektrikli taşıt araçları, soda ve bazı tarım ürünleri üretiminde dünyada birinci sırada gelmektedir. O, azotlu gübre, elektronik aygıtlar, yünlü ve pamuklu kumaşlar, yapay elyaf, tahıl, domates ve üzüm üretiminde dünyanın önde gelen 10 ülkesi arasında yer almaktadır. Önceleri insanların 30 yaşında yaşlandıkları bu ülkede şimdi ortalama yaş 73'tür.

Bulgaristan emekçisi 1952 yılında yılda 21 kilogram et tüketebiliyordu. Şimdi ise yılda 64 kilogram et tüketiyor. Bu yıllarda süt tüketimi 2 kat, yumurta tüketimi 3 kat artmıştır. Yine bu yıllarda ayakkabı üretimi 6,6 kat, pamuklu kumaş üretimi de 3 kat artmıştır.

Komşu sosyalist Bulgaristan özellikle son yıllarda çok önemli gelişmeler sağlamıştır. ^{Örneğin,} Tarım alanında iklim şartlarının kötü olmasına karşın 1982'de 10 milyon ton tahıl üretilmiştir. Kişi başına 1200 kilogram tahıl düşmektedir. Bu ise dünyada en yüksek göstergelerden biridir. Öte yandan dönüm başına 470 kilo ^{buğday} ~~tahıl~~ ve 570 kilo mısır üretilmektedir. Türkiye'de ise ~~her~~ dönüm başına ancak 190 kilogram ^{buğday} üretilmektedir. Bulgaristan'da ^{dönüm başına} bizde üretilenden hemen hemen 2,5 kat daha fazla tahıl elde edilmektedir. Bu elbette tarım alanında makine ve gübre kullanımının artırılması yoluyla ve modern teknolojiden yararlanma yoluyla sağlanmıştır. Öte yandan bu yıllarda tarımda çalışanların sayısı iki kat azalmıştır. Bunlar tarımdan endüstri ^{da çalışmaktadırlar} alanına geçmiştir. Endüstri de hızla gelişerek bir zamanlardaki tarım ülkesinde ulusal gelirin yarısından fazlasını, yaklaşık yüzde 60'ını sağlayan ekonomi kolu haline gelmiştir.

DD, Bundan 40 küsur yıl önce ülkemizden bile gerilerde olan komşu Bulgaristan bu kadar kısa bir sürede böylesine büyük başarılarla ancak kapitalist sömürü düzenini yıkarak, sosyalist gelişme yoluna koyularak, planlı, düzenli bir gelişme yolu izliyerek ulaşmıştır. Emekçi insanlar için kurtuluş yolu bu yoldur.

Kısa müzik

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ORTAK PAZAR ÜLKELERİNİN SON TOPLANTILARI VE SONUÇLARI

DD, Geçen hafta Ortak Pazar Ülkelerinin Brüksel'de ardarda iki toplantısı oldu. Önce bu ülkelerin maliye bakanları, sert tartışma ve çatışmalardan sonra, bu örgütün üyesi ülkelerin paralarında yeni kur ayarlamaları yaptılar. Batı Alman markının değeri yüzde 5,5 oranında artırıldı, Fransız frankının değeri yüzde 2,5 oranında düşürüldü. Diğer ülkelerin paralarında bazı ayarlamalar yapıldı. Daha ^{de}ertesi gün Türkiye'de Merkez Bankası ~~istihdam~~ yeni bir kur ayarlaması, yani yeni bir küçük devalüasyon yaparak doları 208 liraya, Batı Alman markını da 86 liraya çıkardı.

Ortak Pazar ülkeleri maliye bakanlarının toplantısından iki gün sonra da, bu ülkelerin en üst düzey yöneticilerinin bir araya geldiler. Ülkelerinin karşı karşıya bulunduğu en yakıcı sorunlara, özellikle işsizlik ve enflasyon sorunlarına çözüm yolları arayacaklarını bildirdi-

ler. Toplantı hiç bir somut karar almadan dağıldı.

Ardarda yapılan bu iki toplantı Ortak Pazar üyesi ülkeler arasında gelişmelerin daha da arttığını ortaya koydu. Ote yandan kapitalist dünyanın bu son derece önemli sorunları çözebilecek yemekte olmadığını bir kez daha gözler önüne serdi.

Ortak Pazar ülkelerinde ve tüm kapitalist dünyada işsizlik, pahalılık, enflasyon sürekli artıyor. Yalnız Ortak Pazar ülkelerinde işsizlerin sayısı 13 milyonu buldu. Yakın ^{zaman} kadar görece istikrarlı bir gelişme gösteren Federal Almanya'da, bugün aktif nüfusun yüzde 10,4'ü işsizdir. Önümüzdeki yıllarda bunun sürekli olarak artarak yüzde 20'ye ulaşacağı, yani her beş kişiden birinin işsiz kalacağı belirtiliyor.

Dünyanın en büyük kapitalist ülkesi olan Amerika Birleşik Devletlerinde, tam işsizlerin sayısı 13 milyonu çoktan aştı. Son zamanlarda

bu ülkede sosyal harcamalardan sürekli kısıntı yaparak,yeni yeni milyarları silahların tekellerinin kasalarına akıtan,silahlanma yarışını görülmelik boyutlara ulaştırarak,tüm dünyayı,bu arada ülkemizi de,elbette kendi ülkesini de,nükleer yıkımın eşiğine getiren,her adımı,her kararı insanlarda ürperti yaratan Reagan yönetiminin kendi partisinden saygılar bile desteklemez oldular.

DD-son günlerde sosyalist ülkelerin oluşturduğu Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'nin de,Berlin'de,Havana'da ~~ve~~,Prag'da ve Budapeşte'de toplantıları oldu.Bu toplantılarda üye ülkelerin yakıt,enerji kaynaklarının tasarruflu kullanılması ve tüm ülkelere bu kaynakların sağlanması,halka daha fazla gıda maddesi sağlanması,emekçi insanların genlik düzeyinin yükseltilmesi için 1990 yılına kadar ve 2000 yılına kadar uzun erimli planlar saptadılar,aralarında yapacakları işbirliğinin temel yönlerini

belirlediler.

Bu toplantılarda da belirtildiği gibi, sosyalist ülkelerin geçen yılki ve bu yılın ilk aylarındaki ekonomik gelişme verileri bu ülkelerin planlı, düzenli gelişmelerini sürdürüklerini en inandırıcı biçimde ortaya koymaktadır. Son yıllarda kimi ülkelerde beliren bazı güçlükler elbirliğiyle aşıyor. Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'nin daha önceki toplantılarından birinde, Polonya'ya yapılacak yardım saptanmıştı. Son Havana toplantısında da, Küba'ya bilimsel-teknik alanda yapılacak yardımın yön ve boyutları belirlendi. Öte yandan Polonya, ^{bu gün} ^{durumdan} birkaç yıldır içinde bulunduğu krizden çıktı ve yaşamın tüm alanlarında ve özellikle ekonomi alanında ilerleme başladı. Bu yıl endüstri üretiminin ve ulusal gelirin yüzde 3,6 ile 5,5 arasında artması bekleniyor. Geçtiğimiz hafta Polonya Meclisi, ülkenin önümüzdeki üç yıl içinde hızla gelişmesini öngören yeni bir plan kabul etti.

DD, işte bir yanda bunalım içinde kıvranan, ~~emekçilerin~~ emekçilerin rüyâxartırarak bunalımdan çıkma yâxenliği, bunalımın yükünü emekçilerin sırtına yüklemeye çalışan, onları acımasızca sömüren ve birtürlü bunalımdan çıkamayan kapitalist sistem, öte yanda, işsizlik, yoksulluk nedir bilmeyen, düzenli, planlı gelişmelerine devam eden sosyalist sistem. Yer yüzünün emekçi insanları bu gerçekleri günden güne daha iyi görmeye başlıyorlar. ~~XX~~ Acımasızca sömürülmelerinin, yoksulluk içinde kıvranmalarının nedeninin, kapitalist sömürü düzeninden ileri geldiğini daha iyi kavranmaya başlıyorlar. Tüm kapitalist dünyada, en geniş emekçi yığınları sömürünün, ezginin olmadığı, emekçi yığınların yaşam koşullarının sü-

rekli iyileştiđi bir toplumsal düzen için,sosyalist toplum sistemi için
savaşımı güçlendiriyorlar.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"TKP'nin Sesi"

HABERLER

29.3.83 Nze/Ley

--- Suriye başbakan yardımcısı ve dışişleri bakanı Abdül Halim Haddam'ın resmi konuğu olarak Suriye'de bulunan dışişleri bakanı İlter Türkmen Şamdaki temaslarını bugün de sürdürüyor. Dün iki ülkenin dışişleri bakanları arasında yapılan görüşmelerde bölgedeki durum üstüne görüş alışverişinde bulunulduğu, çeşitli uluslararası sorunlarla ikili ilişkilerin ele alındığı bildiriliyor. Bugün Suriye başbakanı Abdül Rauf Kasım tarafından da kabul edilecek olan dışişleri bakanı İlter Türkmen'in Çarşamba günü yurda döneceği bildiriliyor.

--- Cuntanın siyasi partiler yasasına uygun bir "seçim yasağı"nın hazırlanmasına başlanıyor. Anayasa Komisyonu başkanı Orhan Aldıkaçtı, dün Danışma Meclisi'nde düzenlediği bir basın toplantısında "Seçim Yasa tasarısı"nı hazırlama çalışmalarına resmen başladığını açıkladı. Aldıkaçtı, sözkonusu yasa tasarısı üzerindeki çalışmalara başlayabilmek için, Milli Güvenlik Konseyinde görüşülmekte olan "Siyasi Partiler Kanunu" tasarısının ana ilkelerinin kesinleşmesini beklediklerini bildirdi. "Hazırlayacağımız Seçim kanunu tasarısına Siyasi Partiler Kanunu dayanak teşkil edecektir" diyen Aldıkaçtı, önümüzdeki günlerde oluşturulacak alt komisyonlarda bazı Batılı ülkelerin seçim kanunları ve seçim sistemlerinin inceleneceğini bildirdi. "Anayasa ve Partiler yasasından sonra, Türkiye'nin bünyesine en uygunu ne ise, o seçim sistemini benimseyip bir seçim yasa kanunu tasarısı hazırlıyacağız" dedi. Aldıkaçtıya göre, ~~seçim tasarı~~

seçim kanunu tasarısı 10-15 gün içinde hazırlanıp Danışma Meclisine sunulmuş olacak.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Cunta Anayasasının basın özgürlüğünü ortadan kadıran maddelerine uygun bir "basın kanunu" tasarısının hazırlıklarına başlandığı açıklandı. Devlet bakanı İlhan Öztrak, dün konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada yasa tasarısı hazırlıklarını "Anayasanın ilgili maddelerinin basın kanununa intikali" olarak nitelendirdi. Bu konuda henüz bir tasarı veya taslak hazırlanmadığını, sadece ön çalışmalar yapıldığını ileri süren Öztrak, basın çevrelerinden yükselen tepkileri yatıştırmak için, "basınla ilgili kuruluşların ve bilim adamlarının görüşleri de dikkate alınacaktır" dedi. Gazete kapatma, toplatma ve sansür uygulama yetkisinin valilere verilip verilmiyeceği konusundaki bir soruyu ise Öztrak "Anayasanın ilgili maddeleri neyi emrederse, Basın yasasında da o hükmün yer alması gerekir" biçiminde yanıtladı.

5-

---Regin yönetiminin tarım bakanı Blak yarın Türkiye'ye geliyor. Amerikanın tarım ürünleri ihracatını arttırmak amacıyla Kuzey Afrika ve bazı orta-doğu ülkelerini kapsayan 10 günlük bir geziye çıkan Amerikan tarım bakanı Con Blak, gezisinin ilk durağı olan Kahire'den yarın Ankara'ya geliyor. Amerikan tarım bakanının Türkiye ziyaretiy-
le ilgili olarak ~~www~~ yapılan resmi açıklamada, Blak'ın Türkiye ile
arasında
Birleşik Amerika/tarım ve bazı sanayi alanlarında işbirliğinin gelişt-
tirilmesi olanaklarını araştıracağı ve bu konuda Ankara yönetimiyle
çeşitli düzeylerde görüşmeler yapacağı belirtiliyor.

Amerikan tarım bakanı Blak, Kahire'de düzenlediği basın toplantısında, Birleşik Amerika'nın Afrika ve Orta-doğu ülkelerinde Amerikan tarım ürünleri için yeni pazarlar elde etmeye ve Avrupa Ekonomik Topluluğuyla rekabete kararlı olduğunu belirtti.

--- Türkiye ile Ortak Pazar arasında ilişkilerin giderek gerginleştiği bildiriliyor.
tiği ~~www.ortakpazar.org.tr~~ Geçen Perşembe günü Türkiye ile Ortak Pazar Komisyonu arasında Bruksel'de yapılan ~~toplantı~~ görüşmeler, ikinci gününde kesilirken, Türkiye-AET Ortaklık Konseyinin büyükelçiler düzeyinde dün yapılan toplantı^{sl}da Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon ürünlerine yeni kısıtlamalar getirilmesiyle sonuçlandı. Topluluk nezdindeki daimi temsilci Canap Keskin'in başkanlığında maliye, ticaret ve tarım bakanlığı yetkililerinden oluşan heyet, Türk tekstil ve konfeksiyon ürünlerine getirilen yeni kısıtlamaların mevcut anlaşmalara aykırı olduğunu belirtirken, Ortak Pazar Konseyi yetkilileri, Ortak Pazar'ın üyesi olmayan bir ülkeye karşı böyle kısıtlamalar getirilmesini "normal önlem" olarak nitelendirdiler.

Uzmanlar, Ortak Pazarın Türk tekstil ve konfeksiyon ürünlerine uyguladığı kısıtlamalar yüzünden Türkiye'nin yaklaşık 100 milyon dolar kayba uğrayacağını hesaplıyorlar.

--- Cuntanın Sağlık ve Sosyal Yardım bakanı Kaya Kılıçturgay "tedavi edici hizmetler vatandaşın ödeme gücü ölçüsünde sunulacaktır" dedi. İl Sağlık müdürlerinin dün Ankarada başlayan toplantısında konuşan bakan 47 ilde uygulanması planlanan sosyalizasyonun kaynak ve personel yetersizliği nedeniyle gerçekleşemeyeceğini itiraf etti. Kılıçturgay, Türkiye'de illerin farklı ekonomik ve coğrafi yapıda olduklarını, bunun da sağlık hizmetlerinin buralara ulaştırılmasını olumsuz yönde etkilediğini söyledi. "Tedavi edici hizmetler, bu koşullarda vatandaşın ödeme gücü ölçüsünde sunulacaktır" diyen bakan kalitesiz, ~~www~~ hatta sağlığa zararlı ilaç üretiminin ve piyasaya sunulmasının önlenemediğini de belirtti.

--- Türk-İşe bağlı Sağlık-İş sendikasının hafta sonunda Ankarada yapılan başkanlar kurulu toplantısında, Sağlık ve Sosyal Yardım bakanlığının kadro ve persolen politikası eleştirildi. Sendikanın toplantısında konuşan Türk-İş genel başkanı Şevket Yılmaz ise, işçilerin memur yapılmasına karşı olduklarını söyledi. Cunta zorbalığını "geçici dönem"olarak tanıtan Yılmaz,"böyle bir uygulama geçici olan rahatsızlığı daha da artıracak, bu da çalışma hayatını olumsuz yönde etkileyecektir" dedi. Türk-İş başkanı, işçi-memur ayırımı için yeni bir çalışma yapılmasına gerek olmadığını, mevcut yasaların uygulanmasının yeterli olacağını ^{belirli}ileri sürdü.

da
--- Cuntanın "İmar Affı" yasasının yürürlüğe girmesiyle kıyı/ve kıyı
şeridinde kurulu turistik tesis ve binaların, kaçak kurulmuş olsalar
bile, "turizm açısından yararlı" sayılarak af kapsamına alınmasından
sonra bunlara kredi verileceği açıklandı. Kültür ve Turizm bakanı
Evliyaoğlu, dün yaptığı bir açıklamada Turizm Bankası'nın, işletme
halinde bulunan özel turistik tesislere, bu yıldan itibaren bir yıl
vadeli ve işletme sermayasının yüzde 40 oranı kadar yeni kredi vere-
ceğini bildirdi.

----Amerikan Devlet Başkanı Reginin 23 Mart günü yaptığı televizyon konuşmasında,"yeni savunma tezi"adı altında ilân ettiği,silahlanmanın tırmandırılmasındaki yeni aşamaya,bu arada uzaya da lazer silahları da dahil,yığinsal kırım silahları yerleştirilmesini öngören planlara karşı tepkiler dünya çapında devam ediyor.SBKP Genel sekreteri Andropov'un Pravda gazetesine verdiği ve geniş bir özetini bu yayınıımızda dinleyeceğiniz demecinde,Amerikan emperyalizminin askersel üstünlük sağlama niyetini yeniden açığa vuran bir konuşma olarak nitelenen Reginin televizyon konuşması,özellikle Birleşik Amerika ve öteki NATO üyesi ülkelerde geniş tepkilere yolaçıyor.

--Amerikalı senatör Hard,Reginin bu konuşmasıyla Amerikan halkının yüreğine korku salıp,dikkatleri başka yönlelere çekmek,Kongreden dışını söyley-
ise silahlanma planları için yeni milyarlar koparmak istemektedir

ledi. Senatör Daniel İnouy ise şöyle dedi: Regin, sanki ABD oturup beklemiş te/ Sovyetler Birliği nükleer gücünü hızla artırmış gibi, ABD'nin yazgısı Sovyetlerin insafına bırakılmış gibi bir izlenim yaratmaya çalıştı. Bunun böyle olmadığını Başkan da çok iyi biliyor. Onun amacı, aşırı silahlanma harcamalarını haklı göstermek ve dikkatleri iflâsa uğrayan ekonomik politikasından başka yönlerle çekmektir. Meseçüsets Teknoloji Enstitüsü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Vayskopf da şunları belirtti: Reginin ulaşmak istediği amaç, son derece tehlikelidir. Çünkü dengeyi bozmaya yöneliktir. Biz, enstitümüzde çalışanlar 3258 bilim adamının imzasını taşıyan bir listeyi Kongreye ileterek, Reginin açıkladığı stratejinin tehlikelerini dile getirdik, bundan vazgeçilmesini istedik.

NY- Nü-York Tayms "gazetesi ise, Reginin televizyon konuşması üstüne bir yazısında özetle şunları vurguladı: Bu konuşma açıkça gösteriyor- ki, Başkan Regin, silahların kontrol altına alınmasından çok, Amerikan askersel gücünün yoğun bir biçimde artırılmasından yanadır. Başkanın açıkladığı planlar, 1972'de sövyetlerle imzalanan silah kontrol anlaş- masına aykırıdır.

--Amerikan "Deyli ~~Vorlt~~ Vorld" gazetesi de, "Başkanın ilân ettiği plan, açıkça nükleer ilk darbeye yöneliktir. Bunun önüne geçilmezse, korkunç bir dünya savaşı patlak verebilir," diye yazdıktan sonra, tüm Amerikan yurttaşlarının barış ve silahsızlanma için savaşımlı etkin bir şekil- de artırmasının vazgeçilmez zorunluk durumuna geldiğini belirtti.

--İngiliz Gardian "gazetesi de, Reginin son televizyon konuşmasına değinen bir yazısında, Başkanın sıradan insanların yüreğine korku

(şunları belirtiyor:

saldığını yazarak 'Reginx' Sovyet tehlikesi' ve 'kötülük imparatorluğu
Sovyetler Birliği' gibi iddialarla yüklü torbasının ağzını açar açmaz
insanlar korkuya kapılıyor. Çünkü, içinden her zaman yeni tip silahlar
ın planları çıkıyor... Başkanın televizyon konuşması, barış için çaba
gösterme yeteneğinden yoksun bir düşünce tarzını ortaya koyuyor.
--Federal Almanyada çıkan 'Frankfurter Rundschau' gazetesinin konuyla il-
gili yazısında da özetle şunlar kaydediliyor: İnsan, Başkan Reginin
askersel planlarını daha yakından gözden geçirdiğinde, bu planların
ancak kötü sonuçlar verebileceği görüşü kendini dayatıyor... Bu plan-
lara göre bir uygulamaya geçilirse, onun öngördüğü ~~kurgu~~ Yıldızlar
Savaşı, kurgu-bilim filimlerinden kat kat kötü sonuçlar ve yıkım
getirecektir.

-----Başkan Reginin 23 Mart günkü televizyon konuşmasında açıkladığı planlar, *Ajans Frans Pres,* ~~Fransız AFP ajansı,~~ İsveç ve Belçika basını, tüm ilerici demokrat çevreler ve barışçı güçler arasında, insanlığa karşı, bir meydan okumanın belgesi olarak niteleniyor, sert tepkilere yolaçmaya devam ediyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----Federal Almanya sosyal-demokrat parti gençlik örgütü Yuzosların Oberhauzendeki kongresinde kabul edilen belgede, bu ülke topraklarına yeni atom roketleri yerleştirilmesine karşı etkin savaşım kararı dile getirildi. Bu kongrede SPD'li eyalet başkanı Oskar Lafonten de bir konuşma yaptı. Lafonten, ülkeyi Amerikanın nükleer rehinesi durumuna getiren gelişmeler karşısında NATO ilişkilerinin gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi.

----BM Güvenlik Konseyinde, Nikaraguaya Hondurastan ve son olarak ta Kosta Rika'dan girişilen saldırılardan, Birleşik Amerikanın sorumlu olduğu belirtildi. Birçok ülkenin temsilcileri, bu ülkenin içişlerine karışma girişimlerine derhal son verilmesini istedi. S. Birliği temsilcisi Ovinikov, bu saldırıların ABD yönetiminin bilgisiyle, CIA ta-

rafından örgütlendiğini söyledi.Ovinnikov,Nikaraguaya karşı ilan edilmemiş savaşın derhal durdurulmasını istedi.Panama temsilcisi, tüm orta Amerika ülkeleri ve halklarını,tüm bölgeyi yangına verebilecek tehlikelere karşı ortak eylem ve girişimde bulunmaya çağırdı. Fransız delegasyonu başkanı,ülkelerin içişlerine karışma girişiminin durdurulmasını istedi.

--Öte yandan Honduras K.P.bir çağrı yayınlayarak,ülkenin Nikaraguaya karşı saldırının atlama tahtası durumuna getirilmesine karşı tüm halkı savaşıma davet etti ve Hondurastaki Somoza kalıntısı karşı devrimcilerin kovulmasını istedi.Honduras K.P.'si,ulusal çıkarların çok büyük bir tehlike karşısında olduğunu vurguladı.

-/-